

➔ Nuggers met een arbeidsbeperking die willen werken

Landelijk
Ondersteuningsteam
Regionale Arbeidsmarkt

Lucy van Wijk & Laura van Os (ZINZIZ)

➔ Wat gaan we vandaag doen?

- 1) Aanpak onderzoek en eindproducten
- 2) Inzicht in de leefwereld van nuggers met een beperking
 - Diversiteit van de doelgroep
 - Waarom blijven ze uit beeld?
 - Wanneer raken ze weer uit beeld?
- 3) Ondersteuning bieden: omgaan met vrijblijvendheid

➔ Nuggers met een arbeidsbeperking?

- **Niet-uitkeringsgerechtigd** = geen recht op een uitkering i.v.m. verdiende partner/ouder of eigen vermogen
- **Nugger** = volgens de definitie UWV geregistreerd als werkzoekende, maar in dit onderzoek bredere doelgroep
- **Arbeidsbeperking** = moeite met het vinden of behouden van werk door ziekte of handicap (niet alleen doelgroepregister)
- Ondersteuning is wettelijke taak van gemeenten (Participatiewet)

➔ Aanpak van het onderzoek

Onderzoeksvraag

Hoe kunnen niet-uitkeringsgerechtigden met een arbeidsbeperking die willen werken passende ondersteuning krijgen richting werk?

Uitvoerende
professionals

54 x Interview

Beleidsmakers
en experts

21 x Interview

Nuggers met een
arbeidsbeperking

38 x Interview
52 x Vragenlijst
5 x Straatinterview

➔ Eindproducten

Eliau (26 jaar)

Niet-uitkeringsgerechtigde met een arbeidsbeperking

"Ik wil niets liever dan mijn eigen geld verdienen en onafhankelijk zijn, maar het lukt me niet om een passende functie te vinden. Omdat mijn partner een inkomen heeft, krijg ik geen enkele financiële ondersteuning, wat betekent dat ik volledig van hem afhankelijk ben. Dat voelt oneerlijk en frustrerend. Ik wil werken, maar zonder inkomen of uitkering sta ik er alleen voor. Waar ik praktische hulp kan krijgen? Geen idee."

Eliau

Ik ben Eliau, 26 jaar. Ik heb een WO-diploma in Informatica, ben creatief en heb een sterk analytisch vermogen. Op mijn 25^e, na afronding van mijn bachelor, kreeg ik de diagnose autisme. Dat gaf me veel inzicht in mezelf en hoe ik het beste functioneer. Ik weet nu dat een rustige werkomgeving essentieel voor me is: te veel prikkels zorgen ervoor dat ik mijn focus verlies en snel uitgeput raak.

Ik kan en wil graag werken, maar ik heb flexibiliteit nodig in mijn uren en werkomgeving. Een deeltijd baan in de ICT, tussen de 8 en 12 uur per week, zou voor mij ideaal zijn. Het liefst bij een werkgever die openstaat voor aanpassingen, zodat ik op een duurzame manier kan bijdragen.

Reden geen recht op een uitkering

Hoewel ik geen werk heb, krijg ik geen financiële ondersteuning. Ik woon samen met mijn partner, die een stabiel inkomen heeft. Daardoor kom ik niet in aanmerking voor een bijstandsuitkering. Dit betekent dat ik volledig afhankelijk ben van mijn partner, terwijl ik juist graag zelfvoorzienend wil zijn. Voor nu, maar ook met oog op de toekomst. Deze situatie brengt extra druk met zich mee. Het vinden van een baan die echt bij me past kost tijd, maar zonder inkomen voelt het alsof ik weinig ruimte heb om zorgvuldig te zoeken. Dat is frustrerend, vooral omdat ik weet dat een verkeerde werkomgeving ertoe kan leiden dat ik opnieuw uitval.

Waar ik tegenaan loop

- Ik weet niet goed waar ik recht op heb of welke hulp beschikbaar is.
- Ik hoor veel negatieve ervaringen over het UWV en gemeenten en ben bang voor verplichtingen of bemoeienis als ik aanklopf voor hulp.
- In mijn branche zijn er nauwelijks deeltijdfuncties, terwijl dat voor mij ideaal zou zijn. Ik heb weleens gehoord over het Doelgroesregister, maar wil niet in een hokje geplaatst worden en denk dat de banen die werkgevers aan mensen uit dit register aanbieden niet aansluiten bij mijn opleiding en wensen.

Ik heb contact gelegd met een patiëntenorganisatie en ervaringen uitgewisseld met anderen, waardoor ik nu beter weet wat ik nodig heb. Online heb ik naar vacatures gezocht, maar kan geen deeltijd functies vinden. Ik ben gemotiveerd, heb waardevolle voorigheden en wil graag aan de slag – maar wel op een manier die duurzaam is.

Wat ik nodig heb

- Iemand die meedenkt bij het vinden van een passende functie binnen de ICT.
- Een deeltijd baan waarin ik mijn energie goed kan verdelen.
- Begeleiding en coaching om mijn werk vol te houden.

Waar ik nu sta

Lange tijd heb ik geworsteld met de vraag waar ik pas binnen de arbeidsmarkt. Bij het UWV heb ik mij ingeschreven als werkzoekende maar daar heb ik geen recht op een uitkering. Dus ben ik zelf maar op zoek gegaan naar oplossingen.

In gesprek gaan over het voorbeeld van Eliau

- ➔ Wat is de rol van het onderwijs in het signaleren en informeren over arbeidsbeperkingen?
- ➔ Hoe kan de registratie en het afwijzingsmoment bij UWV benut worden?
- ➔ Hoe bouw je vertrouwen op?
- ➔ Hoe maak je deeltijdwerk aantrekkelijker voor werkgevers?

114 BIJLAGE 4 WERKKAART

Bijlage 4 Werkkaart voor uitvoerende professional

Werkkaart 'Nuggets met een arbeidsbeperking'

(toelichting op dit document/leeswijzer)

De werkkaart is voor professionals in het sociaal domein, die werken met nuggets met een arbeidsbeperking: consultants werk en inkomen, jobcoaches, klantmanagers, trajectbegeleiders en jongerencoaches. De werkkaart helpt hen om aan te sluiten bij de leefwereld van nuggets met een arbeidsbeperking, zoals ervaringen van afwijzing en buitensluiting. Daarnaast biedt de werkkaart handvatten om in de gesprekken op een methodische manier rekening te houden met de behoeven en behoudendheid van de ondersteuning en de motivatie om snel aan het

Reflecteren

Wat betekent 'betrokkenheid', 'continuïteit' en 'begrip' voor jou en binnen jullie team?
Wat is jullie visie op eigen regie en verantwoordelijkheid?

Meer weten?

Lees het eindrapport van het onderzoek 'Tussen wal en schip. Mensen met een beperking en zonder uitkering die willen werken'.

beschikbaar...

Deelnamen Deze persona is een voorbeeld gebaseerd op onderzoek naar niet-uitkeringsgerechtigden met een arbeidsbeperking. Omdat deze groep zeer divers is, geeft deze persona slechts een deel van de mogelijke situaties weer.

ZINZIZOO
ONDERSTEUNING INNOVATIE - ONDERWISSEN

➔ Diversiteit van de doelgroep

- Grote diversiteit binnen de doelgroep
 - Redenen waarom geen recht op uitkering
 - Aard van arbeidsbeperking
 - Persoonlijke en sociale kenmerken
 - Opleidingsniveau en arbeidsverleden
- Ca. 50.000 (CBS, 2024)
- Diffuse doelgroep

➔ Ervaringen leefwereld

- Buitensluiting en afwijzing
- Onrechtvaardigheid ("tussen wal en schip")
- Op zichzelf aangewezen
- Financiële stress of onzekerheid
- Gemis aan maatschappelijke erkenning

➔ Ervaringen leefwereld

De ondersteuningsbehoeften en drijfveren om te gaan werken verschillen niet wezenlijk t.o.v. van mensen met een arbeidsbeperking:

- Passende functie vinden
- Werkgever die openstaat
- Leren communiceren over beperking
- Behoeftte aan duidelijke informatie, erkenning, bestendigheid in ondersteuning

➔ Hoe kun je aansluiten op de leefwereld?

Ervaringen in de leefwereld	Behoeften
Buitensluiting en afwijzing	Passende functie vinden
Onrechtvaardigheid (tussen wal en schip)	Werkgever die openstaat
Op zichzelf aangewezen	Leren communiceren over beperking
Financiële stress of onzekerheid	Behoeftte aan duidelijke informatie, erkenning en bestendigheid in de ondersteuning
Gemis aan maatschappelijke erkenning	

Inhoudelijk (wat doe je)	Relationeel (hoe doe je dat)
➔	➔ ...

➔ Hoe kun je aansluiten op de leefwereld?

Inhoudelijk	Relationeel
➔ Uitleg geven over recht op ondersteuning ➔ Overzicht van beschikbare ondersteuning ➔ Aansluiten op impact specifieke beperking ➔ Alert zijn op eerdere ervaringen (buitensluiting, afwijzing, zelfvertrouwen, lange zoektocht achter de rug) ➔ Afstemmen: snelle tips versus langdurige begeleiding	➔ Erkenning en begrip voor beperking ➔ Betrokkenheid en continuïteit ➔ Soms drempel voor het stellen van hulpvraag (lange weg gegaan), neem vraag serieus ➔ Verwachtingsmanagement: wat kan je zelf doen, wat verwacht je van de nugger?

➔ Wanneer raken ze uit beeld?

Random eerste contactmoment

- Onduidelijke communicatie en informatie

Tijdens doorverwijzing

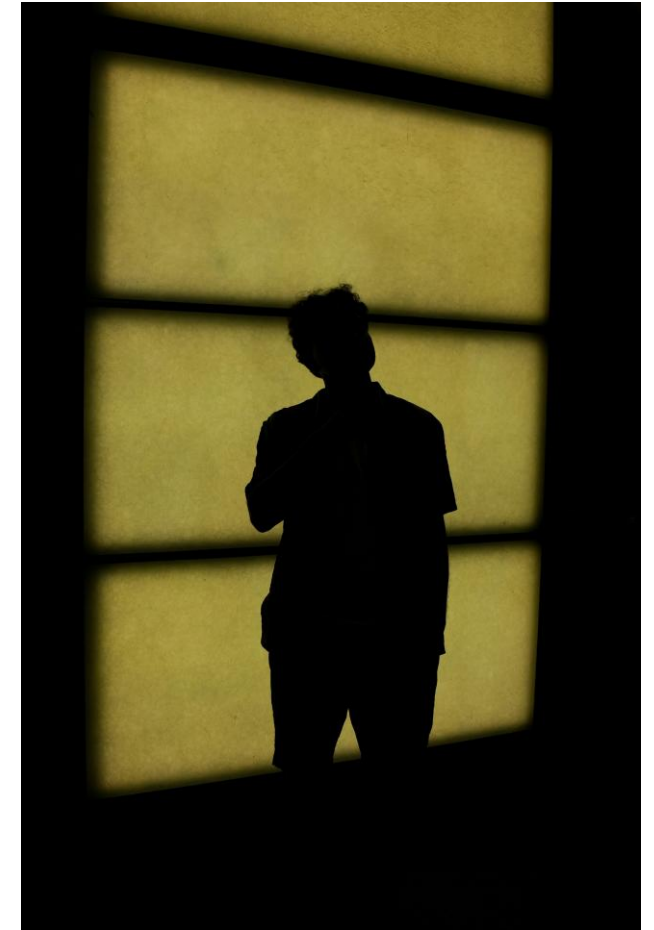
- Naar partij die zich niet verantwoordelijk voelt of geen ondersteuning kan bieden
- Verwachten dat nigger zelf actie onderneemt

Tijdens ondersteuning

- Vrijblijvendheid

Tijdens transitiemomenten

- Gemeente neemt geen contact op na registratie doelgroepregister of na afwijzing uitkering

➔ Waarom blijven ze uit beeld?

Onbekendheid

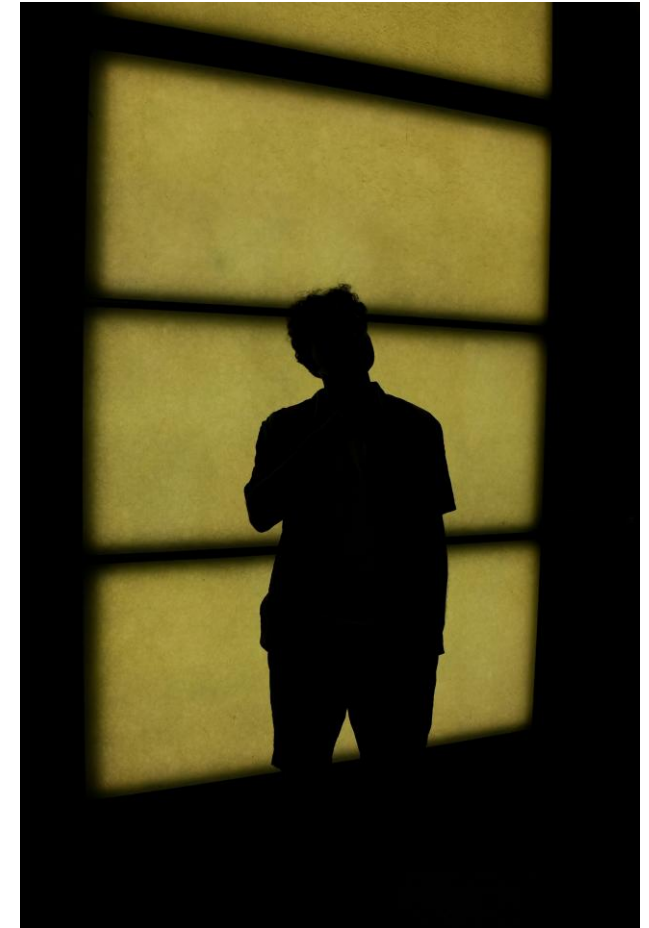
- Ondersteuningsaanbod moeilijk vindbaar
- Weinig kennis over recht op ondersteuning

Negatieve verwachtingen

- Angst voor verplichtingen
- Negatieve ervaringen met ondersteuning

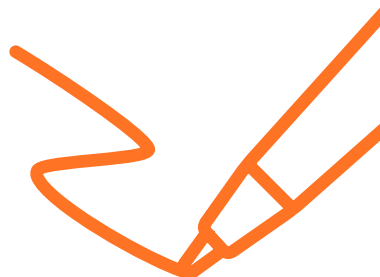
Weinig noodzaak om te werken

- Financieel vangnet of (instabiele) inkomensbron
- Ondersteuning door partner of familie
- (Onbewuste) afhankelijkheid

➔ Ondersteuning bieden: omgaan met vrijblijvendheid

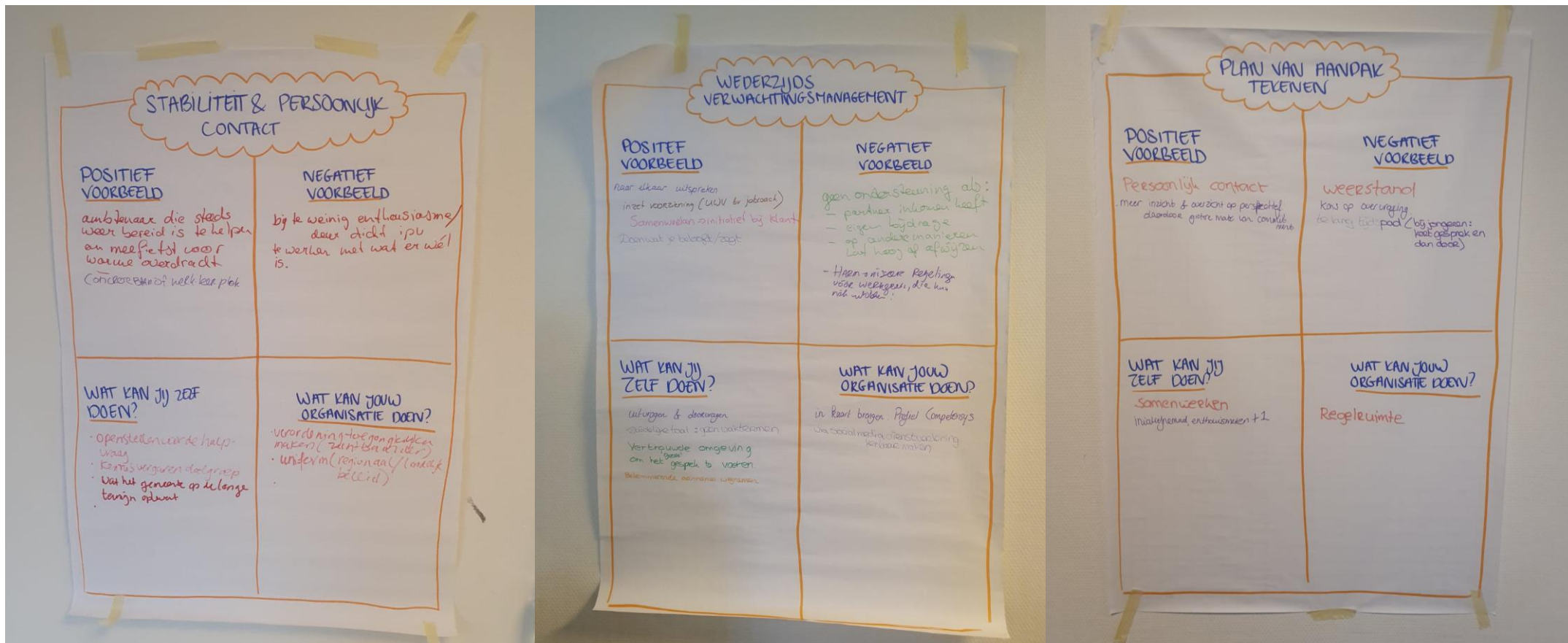
- Stabiliteit en persoonlijk contact
- Wederzijds verwachtingsmanagement
- Plan van aanpak tekenen
- Monitoren en evalueren

Positief voorbeeld	Negatief voorbeeld
Wat kan jij zelf doen?	Wat kan je organisatie doen?

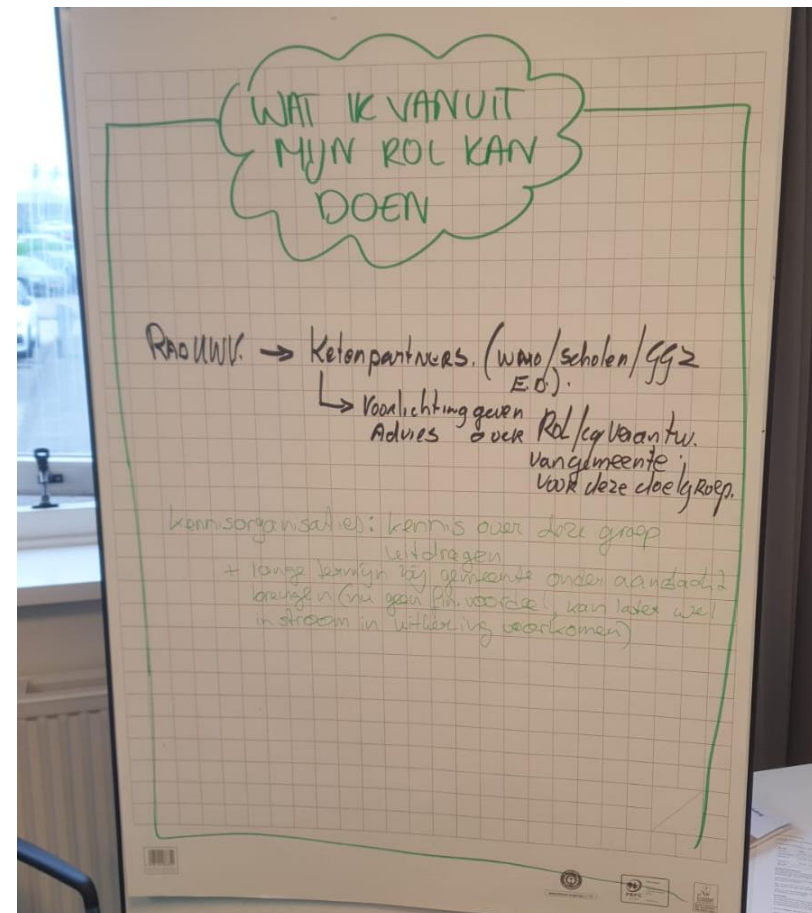
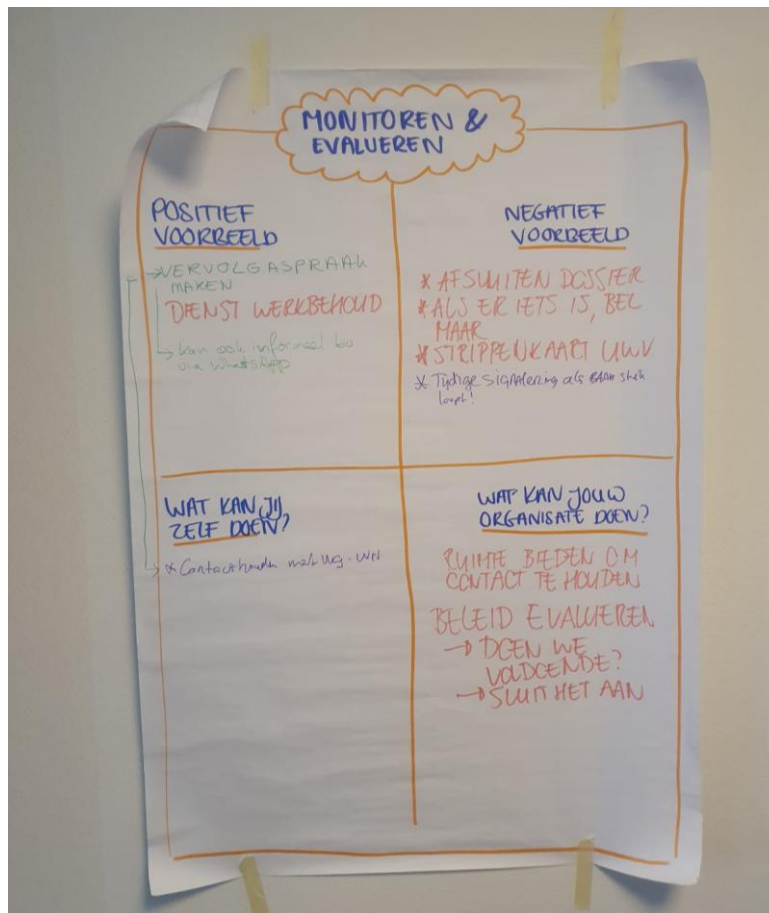
➔ Ondersteuning bieden: omgaan met vrijblijvendheid

- Foto's van de flipovers tijdens de workshop

➔ Ondersteuning bieden: omgaan met vrijblijvendheid

- Foto's van de flipovers tijdens de workshop

→ Tips

- **Ga het gesprek aan met collega's**

Welke dilemma's ervaar je, bijvoorbeeld in de prioritering van de caseload of het maken van budgettaire afwegingen?

- **Ga het gesprek aan met je manager**

Hoe gaan jullie om met vrijblijvendheid en verwachtingsmanagement?

- **Binnen de organisatie**

Hoe ben je vindbaar en toegankelijk voor nuggers?

Hoe kan je samenwerking in de regio versterken?

➔ Hartelijk dank voor jullie aandacht!

Ben je nieuwsgierig naar de resultaten en handvatten?

*Lees het **eindrapport** en ga aan de slag met de persona's, werkkaart en het veranderkompas.*

Voor meer informatie of samenwerking rondom dit onderzoek kun je contact opnemen met Lucy van Wijk (lucy@zinziz.nl) of Miriam Wickham, projectleider (miriam@zinziz.nl)

www.samenvoordeklant.nl

info@samenvoordeklant.nl

Landelijk Ondersteuningsteam
Regionale Arbeidsmarkt